

یادداشت

غرامت تامین یا تامین غرامت؟

علی حیدری، کارشناس رفاه و تامین اجتماعی

تامین اجتماعی به عنوان اصلی‌ترین و محوری‌ترین نهاد بیمه‌گر اجتماعی و یک سازمان مردم‌پایه، مشاع و بین‌نسلی، برآمده از مشارکت بیمه‌ای کارفرمایان و بیمه‌شدگان طی نیم قرن اخیر و به رغم عدم اتکا به اعتبارات و بودجه‌های دولتی توانسته خدمات و پوشش‌های بیمه‌ای خود را در شرایط عادی و بحرانی، استمرار و تداوم بخشد.

دولت‌ها در همه این ادوار یک ریال اعتبار و بودجه دولتی بابت بازسازی، ترمیم و تامین خسارات ناشی از این بحران‌ها به تامین اجتماعی نپرداختند و حتی هزینه درمان غیربیمه‌شدگان ناشی از این بحران‌ها را به تامین اجتماعی ندادند. مثلا در بحران کرونا به‌رغم اینکه دولت ۱.۵ میلیارد یورو از صندوق توسعه ملی برای تامین و جبران هزینه‌های کرونا پرداخت کرد ولی حتی هزینه درمان بیماران کرونایی غیربیمه‌شده تامین اجتماعی که در مراکز درمانی سازمان مزبور بستری و در مان شده بودند را نپرداخت.

اکنون هم به نظر می‌رسد که دولت نه تنها نمی‌خواهد اعتباری برای تامین بخشی از خسارات جنگ‌های اخیر به تامین اجتماعی اختصاص دهد بلکه می‌خواهد بخشی از کمک‌های اعطایی به کارگاه‌ها و کارفرمایان را از جیب سازمان بپزد.

تشریح و تبیین همه خسارات، آثار و تبعات مالی وارده از ناحیه جنگ‌ها و بحران‌های اخیر بسر تعادل منابع و مصارف بیمه‌ای و درمانی و تنظیم ورودی‌ها و خروجی‌های بیمه‌ای تامین اجتماعی در این مقال نمی‌گنجد ولی به‌طور کلی تامین اجتماعی در سه سطح خسارت دیده‌است:

سطح اول خسارت مستقیم وارده به واحدها و مراکز درمانی و هزینه‌های مربوط به تامین امنیت و پدافند غیر عامل که برای استمرار خدمات رسانی لازم آمده‌است.

سطح دوم خسارات وارده ناشی از موج درخواست‌های بازنشستگی، افزایش موارد تقاضای از کارافتادگی کلی و فوت، اخراج نیروی کار و کاهش بیمه‌شدگان، کاهش پرداختی به نیروی کار بابت کاهش شیفت‌ها و ساعات کاری یا تعطیلی کارگاه‌ها، تقاضای برقراری مقرری بیمه‌بیکاری و متفرعات بعدی آن، افزایش هزینه‌های درمانی ناشی از بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران حادثه‌دیده و نظایر آن که منجر به کاهش بیمه‌پردازان و بیمه‌پردازی و افزایش مستمری‌بگیران و مقرری‌بگیران و افزایش مصارف بیمه‌ای می‌شود.

سطح سوم خسارات و لطمات وارده به شرکت‌هایی که تامین اجتماعی سهامدار آنها بوده‌است. در این میانه، متأسفانه دولت تلاشی می‌کند که بخشی از غرامت و خسارات جنگ و بحران را به گردن تامین اجتماعی بیاندازد و آن را از جیب بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران رفع و رجوع کند و می‌بینیم که زمزمه‌های شروع شده که تامین اجتماعی از کارفرمایان حق بیمه‌نگیر دولتی خدمات بیمه‌ای درمانی و بازنشستگی و بیمه‌بیکاری را بپردازد این در حالی است که به موجب قوانین و مقررات موضوعه و نیز تجارب علمی و عملی دنیا، ترمیم و جبران خسارات ناشی از بحران‌ها و جنگ که ماحصل سیاست‌ها و تصمیمات و قفل‌ها و ترک‌فعل‌های ارتكابی دولت‌هاست، بر عهده خود دولت است. مضافاً اینکه به موجب قوانین و مقررات موضوعه از جمله ماده ۱ و تبصره ۲ ماده مزبور و نیز بند چ ماده ۹ قانون ساختار نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی ترمیم این خسارات بر عهده دولت است.

مستقیم وارده به تامین اجتماعی احصا و تقویم شده و تحت عنوان غرامت مطالبه شود و در صورتی که دولت نتواند یا نتواند غرامت بگیرد باید خودش آنها را تقبل کرده و در وجه تامین اجتماعی کارسازی کند و از تحمیل هزینه‌های جدید به این نهاد بیمه‌گر اجتماعی بپرهیزد چرا که به هر تقدیر تامین اجتماعی حتی در شرایط قبل از بروز جنگ‌های اخیر نیز به خاطر برخی تحمیلات سرریزهای حمایتی و تصمیمات مغایر با اصول و قواعد بیمه‌ای و عدم پرداخت به‌هنگام و نقدی سهم‌الشرکاء به تامین اجتماعی دولت، تراژدی بیمه‌ای خود را از دست داده بود و دچار کسری نقدینگی بوده و خسارات و غرامات جنگ‌های اخیر نیز بر آن افزوده‌است.

به هر صورت دولت باید باز محل غرامت دریافتی یا از محل آزادسازی دلارهای بلو که شده یا از محل پرداخت از صندوق توسعه ملی یا از محل منابع و اعتبارات بودجه دولتی اختصاصی برای جنگ به کارفرمایان کمک کند تا بتوانند اشتغال خود را حفظ کنند یا از محل منابع موصوف به تامین اجتماعی کمک کنند تا بتوانند خسارات ناشی از جنگ‌های اخیر را جبران کنند.

اخبار کارگری

واریز حقوق فروردین ماه بانزشتگان کشوری با سه مرحله افزایش

اولین حقوق بانزشتگان کشوری در سال ۱۴۰۵ با اعمال ۲۰ درصد افزایش واریز شد. به گزارش تسنیم، نخستین حقوق فروردین ماه ۱۴۰۵ بانزشتگان و وظیفه‌بگیران کشوری روز یکشنبه با اعمال افزایش‌های مصوب سال ۱۴۰۵ به حساب آنان واریز شد. احکام حقوقی فروردین ماه ۱۴۰۵ بانزشتگان کشوری با لحاظ موارد زیر محاسبه و پرداخت شده‌است: ۱. افزایش سالانه ۲۰ درصدی مبلغ حقوق اسفندماه ۱۴۰۴ تمامی بانزشتگان کشوری، ۲۰ درصد افزایش یافته و این افزایش مبنای محاسبه سایر فوق‌العاده‌های مشمول قرار گرفته‌است.

۲. پرداخت مبلغ ثابت افزایشی (فوق‌العاده خاص): علاوه بر ۲۰ درصد، مبلغ ثابت دو میلیون و ۷۵۴ هزار تومان با عنوان «فوق‌العاده خاص» به حقوق فروردین همه بانزشتگان افزوده شده‌است. این مبلغ برای همه بانزشتگان به‌طور یکسان و بدون توجه به پایه و پایه و تبه اعمال می‌شود. ۳. مرحله سوم متناسب‌سازی حقوق بانزشتگان: در اجرای قانون برنامه هفتم، مرحله سوم متناسب‌سازی اجرا شده‌است. بر این اساس، ۳۰ درصد از اختلاف حقوق بانزشته با ۹۰ درصد حقوق فوق‌العاده‌های شاغل هم‌تراز، محاسبه و به حقوق وی اضافه شده‌است. اعمال این مرحله بر اساس جداول و دستورالعمل‌های ابلاغی از سوی سازمان اداری و استخدامی و سازمان برنامه و بودجه صورت گرفته‌است.

افزایش حداقل دستمزد ۶۰ درصدی برای سال ۱۴۰۵ اتفاقی ویژه بود. هر چند تورم در سال گذشته هم رکوردهای مختلفی را شکست اما این میزان افزایش حداقل دستمزد، بجز در سال اول انقلاب، هیچ‌گاه تجربه نشده بود. شورای عالی کار در شرایطی که کشور زیر بمباران هوایی قرار داشت با برگزاری سه جلسه اضطراری و با اجماع میان نمایندگان دولت، کارفرما و کارگران، به افزایش ۶۰ درصدی حداقل مزد تن داد.

با وجود این اتفاق کم‌سابقه اما وزارت کار هنوز حاضر به ابلاغ مصوبه شورای عالی کار نشده تا مشخص نباشد در نهایت کارگران در فروردین ماه با افزایش مصوب مزد مواجه می‌شوند یا خیر؟ این رویکرد دولت و به‌طور خاص وزارت کار موجب شده تا صادی اعتراضات فعالان کارگری بلند شود. از نظر فعالان کارگری معیشت تحت فشار اقداماتی چون شوک ارزی دو ماه به شدت تضعیف شده و دولت باید هر چه زودتر مصوبه شورای عالی کار را ابلاغ کند.

در این رابطه «علی خدایی» عضو پیشین شورای عالی کار به خبرآنلاین گفت: در مورد ابلاغ نشدن مصوبه حداقل دستمزد باید وزیر کار و معاونت روابط کار پاسخگو باشند چرا که اقدام آنها توجیه ندارد و حتی به‌طور مشخص برخلاف قوانین موجود کشورمان است. به هر روی مصوبه مزدی ۱۴۰۵ به تصویب رسید و وزیر کار تنها مکلف است که آن را ابلاغ کند و ابلاغ نکردن مصوبه شورای عالی کار اقدامی غیرقانونی است.

ابلاغ نکردن مصوبه مزد شورای عالی کار تخلف است

نماینده کارگری شورای عالی کار افزود: ما در روز ۲۴ اسفند ماه با یک اجماع بزرگ به این نتیجه رسیدیم که حداقل مزد امسال در مرحله اول ۶۰ درصد افزایش یابد. این تصمیم با حضور سه وزیر، نمایندگان کارفرما و کارگری شورای عالی کار در جلساتی با وضعیتی ویژه اتخاذ شده است. میدری هم در مقام وزیر کار از این تصمیم استقبال کرد و در مصاحبه‌های گوناگون از جمله با تلویزیون هم از این تصمیم دفاع کرد.

خدایی توضیح داد: ناراحت کننده‌است که وقتی در یک شرایط خاص و با سه جلسه اضطراری، هم‌زمان با بمباران و جنگ، تمام تلاش‌ها را کردیم تا کارکشور و مردم لنگ نماند و در وضعیت خطری جنگی، نگرانی تازه‌ای به وجود نیاید اما جلوی این تصمیم گرفته شد. در شرایطی که کشور دچار مشکلات مختلف است، با عدم ابلاغ این تصمیم کارگر و کارفرما را دارند مقابل هم قرار می‌دهند و در حالی که ماه اول سال رو به اتمام است، همه چیز معلق است.

اعتراض فعالان کارگری به عدم ابلاغ مصوبه مزدی ۲۴ اسفند

خدایی: کارگران نجابت به خرج می‌دهند

وی تأکید کرد: هفته گذشته دو بار با وزارت کار مکاتبه کردیم و پیگیر ابلاغ مصوبه مزدی شدیم و آنها هم هر دو بار وعده دادند که این هفته آن را ابلاغ خواهند کرد. به هر حال ما شدیداً به این وضعیت معترضیم و فکر می‌کنیم بهتر است هر چه زودتر این مصوبه ابلاغ شود. باید گفت تصمیماتی که در شورای عالی کار اتخاذ می‌شود، نیاز به تایید از سوی جایی ندارد و حتی وزیر کار به حق مداخله در آن را ندارد.

افزایش مزد را ابزار گمنامی کرده‌اند این عضو شورای اسلامی کار با اشاره به جلسه هفته پیش شورای عالی کار گفت: این جلسه به‌طور خاص با موضوع کارگاه‌های آسیب‌دیده برگزار شد و بنابراین برای تایید مصوب مزد، این جلسه‌ای برگزار نشود و تنها انتظار ما ابلاغ همان تصمیم قانونی ۲۴ اسفند است. جالب این است که حتی گروه کارفرمای هم در پی ابلاغ سریع‌تر از این مصوبه است زیرا خود آنها هم با آن موافقت کردند.

وی با بیان اینکه شورای عالی کار تا شهریور ماه باید یک‌بار دیگر حداقل دستمزد را افزایش دهد، هشدار داد: فکر می‌کنم این اقدام وزارت کار ناشی از بزرگنمایی‌هایی است که برخی رسانه‌ها و محافل پس از تصویب افزایش ۶۰ درصدی حداقل دستمزد در پیش گرفتند و طوری وانمود کردند که گویی چه اتفاقی رخ داده‌است. اگر ذره‌ای انصاف وجود داشته باشد، با این میزان افزایش قیمت‌ها و هزینه‌ها، کمترین کاری بود که می‌شد انجام داد و این را قانون هم به ما مکلف کرده‌است.

نجابت مردم ایران و طبقه کارگر در روزهای جنگ هم نمایان شد که مردم از خریدهای هیجانی یا اقدامات خسارت‌بار و مشکل‌ساز خودداری کردند با وجود همه ندراری‌ها و کاستی‌ها دست به کارهایی نزنند که اداره کشور دشوار تر شود

به اقدام وزارت کار معترضیم

آخرین آمارهای مرکز آمار در حالی از تورم سالانه ۵۱ درصدی خبر داده که تورم نقطه‌ای بیش

در موضوع افزایش مزد کارگران، اگر ذره‌ای انصاف وجود داشته باشد، با این میزان افزایش قیمت‌ها و هزینه‌ها، کمترین کاری بود که می‌شد انجام داد و این را قانون هم به ما مکلف کرده‌است

طوری بزرگنمایی کردند که انگار ما در یک وضعیت نرمال قرار داریم. وقتی تورم سالانه بیش از ۵۱ درصد و تورم نقطه به نقطه خوراکی‌ها بیش از ۱۱۲ درصد است، برخی انتظار داشتند مزد ۲۰ درصد بالا برود

از ۷۰ درصد بوده و تورم خوراکی‌های بیش از هر گروه دیگر کالایی محاسبه شده‌است. خدایی با اشاره به تورم کشور تأکید کرد: در مذاکرات است که طوری بزرگنمایی کردند که انگار ما در یک وضعیت نرمال قرار داریم. وقتی تورم سالانه بیش از ۵۱ درصد است و وقتی تورم نقطه به نقطه خوراکی‌ها بیش از ۱۱۲ درصد است، برخی انتظار داشتند مزد ۲۰ درصد بالا برود. چنین چیزی نادیده گرفتن نجابت مردم و به خصوص طبقه کارگر است که با وجود این همه فشار اقتصادی، شرایط خطیر کشور را در می‌کنند و خوشبخت‌داری به خرج می‌دهند.

او افزود: نجابت مردم ایران و طبقه کارگر در روزهای جنگ هم نمایان شد که مردم از خریدهای هیجانی یا اقدامات خسارت‌بار و مشکل‌ساز خودداری کردند و با وجود همه ندراری‌ها و کاستی‌ها دست به کارهایی نزنند که اداره کشور دشوار تر شود. نباید فراموش شود عامل افزایش ۶۰ درصدی حداقل مزد، عملکرد اقتصادی دولت بوده که تورمی بالا و کم‌سابقه را رقم زده‌است. ای کاش مسئولان تورم را کنترل می‌کردند و مانند میانگین جهانی تورم ایران هم ۵ درصد بود که در این صورت افزایش ۷ درصدی هم می‌توانست یک افزایش مفید و منطقی باشد.

از نظر این فعال کارگری حتی افزایش ۶۰ درصدی مزد هم نتوانسته شکاف میان هزینه‌ها و درآمدها در میان طبقه کارگر کاهش دهد و کماکان هزینه‌ها در حال پیشی گرفتن از درآمدهای مردم هستند.

خدایی افزود: مردم و کارگران ما آن قدر نجیب هستند که باز هم شرایط جنگی را درک می‌کنند و کشور خود را هم دوست دارند. ما نیز به عنوان فعال کارگری با توجه به وضعیت کشور تصمیم گرفتیم از دست زدن به اقداماتی که در شرایط عادی در دستور قرار می‌دادیم، خودداری کنیم و با درک این وضعیت به این اقدام وزارت کار معترضیم و از مسئولان می‌خواهیم هر چه سریع‌تر مصوبه مزدی را ابلاغ کنند. پرواضح است اگر شرایطی دیگر به کشورمان حاکم بود، ما نیز اقداماتی دیگر را در اعتراض به این موضوع در دستور می‌گذاشتیم.

صندوق بیمه بیکاری خبر داد و افزود: دولت متعهد شده منابع لازم را در اختیار تامین اجتماعی قرار دهد تا روند رسیدگی به درخواست‌های کارگران و واحدهای تولیدی آسیب‌دیده از جنگ تحمیلی با سرعت و سهولت بیشتر انجام پذیرد.

به گفته وی، این اقدام با هدف ارتقای حمایت از کارگران در شرایط دشوار، تسریع در روند معرفی متقاضیان و ایجاد اطمینان در محیط کسب و کار انجام می‌شود.

گفتنی است که در پی تأخیر قابل تامل در روند ابلاغ مصوبه مزد ۱۴۰۵ که منشأ شایعات و بروز نگرانی‌های جدی در میان جامعه کار و تولید شده بود، فراکسیون کارگری در روزهای اخیر با صدور بیانیه‌ای سرگشاده خواستار تسریع در ابلاغ و اجرای بی‌کم و کاست این مصوبه شده بود.

رئیس فراکسیون کارگری مجلس: ابلاغ مصوبه مزد ۱۴۰۵ در روزهای آتی قطعی است

سایر دستگاه‌های مرتبط انجام شده و مسیر اداری ابلاغ مصوبه در مرحله نهایی قرار دارد. وی با اشاره به ضرورت رفع بلا تکلیفی جامعه کارگری و واحدهای تولیدی تأکید کرد: اجرای مصوبه دقیقاً بر اساس متن مصوب، برای حفظ ثبات معیشتی و جلوگیری از ایجاد تأخیرهای ناروادر دستور کار قرار گرفته‌است.

نوروزی همچنین از اتخاذ تصمیمات جدید برای تقویت منابع

رئیس فراکسیون کارگری مجلس:

ابلاغ مصوبه مزد ۱۴۰۵ در روزهای آتی قطعی است

رئیس فراکسیون کارگری مجلس گفت: مصوبه مزدی سال ۱۴۰۵ کارگران بدون هیچ‌گونه تغییر در روزهای آینده ابلاغ خواهد شد.

رحمت‌الله نوروزی در گفت‌وگو با تسنیم با اشاره به اینکه مصوبه مزدی سال ۱۴۰۵ مطابق نسخه مصوب شورای عالی کار و بدون هیچ‌گونه تغییر در روزهای جاری ابلاغ خواهد شد، گفت: هماهنگی‌های نهایی میان وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و

گفت و گو

نماینده کارگران در شورای عالی کار:

کارگاه‌ها باید از مصوبه دستمزد ۱۴۰۵ تبعیت کنند

نماینده کارگران در شورای عالی کار با بیان اینکه دستمزد ۱۴۰۵ در شرایط جنگ و با اتفاق نظر و امضای نمایندگان کارفرمایی تصویب شد، گفت: اگر برخی کارگاه‌ها از مصوبه دستمزد ۱۴۰۵ پیروی نکنند، مکلفند معوقه حقوق فروردین ماه را پرداخت کنند.

اسعد صالحی در گفت‌وگو با ایسنا درباره تأخیر در ابلاغ مصوبه دستمزد ۱۴۰۵ اظهار کرد: قول‌هایی به ما داده شده بود که بخشنامه چهارشنبه هفته قبل ابلاغ می‌شود که نشد و قرار بود روز شنبه ابلاغ شود که باز نشد ولی ما همچنان منتظریم و مشخص نیست دلیل این تأخیر و تعلل چیست؟

گفت و گو

حقوق فروردین ماه را مطابق سال گذشته پرداخت کنند و عدم ابلاغ بخشنامه مز در ابانه کنند، قانونی نیست.

وی درباره نگاه‌هایی که اعلام می‌کنند در صورت اجرای مصوبه دستمزد ۱۴۰۵ ناچار به تعدیل و برزش نیرو خواهند بود، گفت: مصوبه شورای عالی کار با حضور نمایندگان کارفرمایی به عنوان یکی از شرکای اجتماعی تصویب شده‌است. کارفرمایان قلبی که اکنون بهانه می‌گیرند باید بدانند که نمایندگان آنها در جلسه دستمزد حضور داشتند و صور تجلیسه مزد را امضا کرده‌اند، ضمن آنکه بسیاری از کارگران با توجه به شرایط معیشتی، حاضر به کار با مبالغ و دستمزد‌های پایین نیستند و خودشان زحمت تعدیل نیرو را کم خواهند کرد.

صالحی در پایان خاطر نشان کرد: نمایندگان کارگری همان‌طور که منتظر اجرای قانون و مصوبه دستمزد هستند، انتظار دارند که دولت نیز از کارفرمایان و بنگاه‌هایی که در جریان جنگ آسیب دیدند، حمایت ویژه داشته باشد.

گفت و گو

دیگر توان دوندگی‌های بی‌حاصل را نداریم، باید بدانند این ۵۰ میلیون تومان برای بسیاری از ما، حکم‌گره‌گشایی از مشکلات حاد زندگی ما را دارد.

انتظار یک ساله برخی بانزشتگان تأمین اجتماعی برای دریافت وام ۵۰ میلیونی

صندوق بانزشتگی کشوری هستند صحبت می‌کنیم، می‌بینیم که کارهای آنها بسیار توتین پیش می‌رود. انگار برای آنها مسیر هموار تر است اما وقتی نوبت به ما می‌رسد که عمری حق بیمه به تأمین اجتماعی پرداخت کرده‌ایم، همه چیز متوقف می‌شود. گویا تأمین اجتماعی و بانک رفاه دست به دست هم داده‌اند تا باری ما مشکل تراشی کنند.

این پیشکشوت جامعه کارگری با گلايه از عدم پاسخگویی صریح مسئولان، اظهار کرد: حرف ما ساده‌است! اگر بودجه‌ای در نظر گرفته شده و ثبت‌نامی انجام شده، چرا پس از نزدیک به یک سال پرداخت نمی‌شود؟ اگر مشکلی در سیستم بانکی یا اعتبارات بانک رفاه وجود دارد، چرا شفاف با مردم صحبت نمی‌کنند؟ ما

او با اشاره به زمان آغاز این مطالبات می‌گوید: دقیقاً از بعد از وقایع جنگ ۱۲ روزه در سال ۱۴۰۴ بود که برای وام ضروری ثبت‌نام کردیم، با هزار امید و آرزو و طبق همان فراخوانی که دادند، تمام مراحل را طی کردیم اما حالا که چندین ماه از آن روزها گذشته، دریغ از یک ریال واریزی! هر بار که پیگیری می‌کنیم، با درهای بسته یا پاسخ‌های تکراری مواجه می‌شویم.

این بانزشته در ادامه صحبت‌های خود به نکته‌ای کلیدی اشاره می‌کند که نشان دهنده شکاف عمیق میان خدمات‌رسانی صندوق‌های مختلف است. او با مقایسه وضعیت خود با سایر بانزشتگان می‌افزاید: چیزی که بیشتر از همه ما را آزار می‌دهد، حس تبعیض است. وقتی با دوستان و همکاران قدیمی که عضو

تجمع کارنامه سبزه‌ها مقابل وزارت آموزش و پرورش

آنهایی گویند: چند صد نفر از شهرهای مختلف آمده‌ایم تا تکلیف‌مان را روشن کنیم. آموزش و پرورش اجازه جذب ۷ هزار نیرو و ادار اما برای استخدام ما که از مهر ماه ۱۴۰۴ در انتظار جذب و تعیین تکلیف هستیم، اراده‌ای نیست. داوطلبان جذب در آموزش و پرورش، خواستار پاسخگویی این نهاد و استخدام در اسرع وقت هستند.

جمعی از کارنامه سبزه‌های آموزش و پرورش روز گذشته مقابل وزارت آموزش و پرورش تجمع کردند. به گزارش ایلنا، کارنامه سبزه‌ها که از استان‌های مختلف برای اعتراض به تهران آمده بودند، مقابل وزارت آموزش و پرورش تجمع کرده و خواستار تعیین تکلیف جذب و استخدام شدند.

